■روزنـامه فرهنگی، اجتمـاعی صبح ایـران■صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران■مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی■نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■شاپا: ۳۶۳۷-ISSN۱۷۳۵
■پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■امور مشترکین: ۴۴۴۲۲۹۳۰ ■سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

دوشنبه ۷ بهمن ۱۳۹۸|۱ جمادی الثانیه ۱۴۴۱|۲۰ صفحه|سال بیستم - شماره ۵۵۸۷|استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان|Monday - 2020 January 27

حدیث روز: **تنبه‌الخواطر**

حضرت فاطمه(س): هر که عبادت خالصانه خود را به درگاه خدا فرا برد، خداوند عز و جل بهترین چیزی را که به صلاح اوست برایش فرو فرستد.

پلک احساس: **سعدی**

رفتیم اگر ملول شدی از نشست ما
فرمای خدمتی که برآید از دست ما

امروز در تاریخ:

- بختیار اعلام کرد برای ملاقات با امام خمینی به پاریس خواهد رفت. (۱۳۵۷ش)
- ساخت اولین قرص آسپیرین (۱۹۰۰م)
- امضای قرارداد صلح ویتنام پس از شکست آمریکا از این کشور (۱۹۷۳م)
- مرگ جی. دی. سالینجر، نویسنده آمریکایی (۲۰۱۰م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۲/۱۷ غروب آفتاب: ۱۷/۲۶
اذان مغرب: ۱۷/۴۵ نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۳۳
اذان صبح (فردا): ۵/۴۱ طلوع خورشید (فردا): ۷/۰۷

پیش‌بینی آب و هوا سه‌شنبه

تهران	ایلام	بوشهر	تبریز	سنندج	زنجان	گرگان	یزد
۸ / ۰	۸ / ۲-	۱۷ / ۱۱	۲- / ۹-	۶ / ۳-	۳ / ۸-	۱۴ / ۲	۱۲ / ۱

حکمت ۷۵: **نهج‌البلاغه**

هر چیز که شمردنی است پایان می‌پذیرد و هر چه را که انتظار می‌کشیدی خواهد رسید.

خودنویس

مرگ این پیرمرد شیرین و محترم

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

مرگ، بزرگ ترین سوال زندگی من است؛ بزرگ ترین معما، مبهم ترین دروازه برای تغییر موقعیت. صبح با مجید بودم، گفتم خسته‌ام کاش مرگ زودتر... گفت خفه شو. گفتم آخه! گفت ابوتراب می‌گوید مرگ بزرگ ترین نعمت است ولی بعید است از محبان ما کسی که آرزوی مرگ کند. بودن ما اگر رفتن از تهران به چابهار باشد، این ۷۰-۶۰ سال زندگی مان فقط استارت‌زدن ماشینی است که قصد داری با آن مسافرت کنی من به مرگ زیاد فکر می‌کنم. به این سبکی غریب و ترسناک به انواع مردن هم... خودم را جای مردگان گذشته تمام جهان می‌گذارم... به نفس‌های متوقف شده. گاهی تفنگچی ای غریبم در قشون میرزاکوچک که در جنگل‌های ماسوله به ضرب گلوله روسی کافر سینه ام سرخ شده و شب که غائله خوابیده گوزنی نر با شاخ‌هایی به‌شکوه حفره میان سینه‌ام را بوکشیده و لیسیده و رفته... گاهی جای جوانی می‌گذارم خود را که بیست و چندسالگی‌اش رو به روی معروف ترین دبیرستان دخترانه شهر چشم در چشم دختری چاقو می‌خورد و خون پُلُق پُلُق روی آسفالت، نقشه خاورمیانه را ترسیم می‌کند... گاهی سربازی چشم آبی با عکس دختری تونسی در جیب در ابوغریب شکنجه‌ام می‌کند گاهی در جنگ جهانی اسیر سربازهای موسولینی می‌شوم... بسیار شده که در شعب ابی طالب نیمه خرمایم را در دهان کودکم گذاشته‌ام و شهادتین گفته ام و مرده‌ام بعضی روزها در کوره آدم سوزی جای یك یهودی منتظر جزغاله شدنم. گاهی شب‌ها مثل یك آفریقایی در قطاری زغالسنگی به مقصد «نمی دانم» جای داغی را می‌خارانم که برگرده ام زده اند تا مالکم معلوم باشد... سی و چند سالگی ام مردی است که هر بار چای کیسه ای را در لیوان چای تکان می‌دهد حس می‌کند کشتی بزرگی است غوطه ور در اقیانوسی به وسعت یك فنجان با لنگری که همین چای کیسه‌ای است لنگر را ول کنم خیال مرا می‌برد تا همان جاهایی که گفتم لنگر را جمع می‌کنم تا بیشتر از این آب‌های اقیانوس نشسته روی میزم را آلوده نکنم. من کشتی غول پیکری هستم که در من جاشوانی نفس می‌کشند با چهره‌هایی آفتاب سوخته و پوستی عرق سوز و چرم‌گونه که دلشان برای بوی پیراهن مادرشان تنگ شده. قند در چای فرو می‌کنم و یك صخره بزرگ یخی ذوب می‌شود... صخره شیرین را می‌مکم. یك هورت از اقیانوس را هم بر حاشیه روزنامه‌ای باطله می‌نویسم: یا ایها الانسان ما غرك بربك الکریم؟ روزنامه را نامرتب می‌برم گوشه مانیتورم می‌چسبانم. من همیشه به مرگ فکر می‌کنم.

تولید واکسن آنفلوآنزای قرصی

به‌تازگی واکسنی خوراکی برای آنفلوآنزا ابداع شده که از نسخه تزریقی آن نیز کارآمدتر است. این واکسن خوراکی به شکل یك قرص است.

به گزارش مهر، محققان ادعا می‌کنند در آزمایش کپسول VXA-A۱.۱، میان افرادی که این واکسن خوراکی را دریافت کردند، عده کمتری بیمار شدند.

شرکت Vaxart.Inc این واکسن را ابداع کرده است. در آزمایش‌ها قرص مذکور در مقایسه با دارونما و همین‌طور واکسن تزریقی آنفلوآنزا عملکرد بهتری داشت. تولید نسخه قرصی این واکسن سریع‌تر و ارزان‌تر است و دسترسی به درمان را در کشورهای در حال توسعه گسترش می‌دهد.

گفت‌وگو با خالد بلوچی، خبرنگار اهل سیستان و بلوچستان

محرومیت حق این مردم نیست

کافه میرداماد

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

سیل در سیستان و بلوچستان فروکش کرده، زندگی مردم این استان کم‌کم به روال عادی برمی‌گردد. مردمی که دارایی چندانی نداشتند که سیل آنها را ببرد، حالا دلخوش‌اند به آنچه از کمک‌های مردمی به دستشان رسیده و چند روزی می‌توانند امورات زندگی را با آن بگذرانند. کمک‌ها اما تمام می‌شود و دوباره مردم این استان می‌مانند و همه نداشته‌هایشان و باز هم محرومیت چهره زشت خودش را به رخ این مردم می‌کشد.

مردمی که در پهناورترین استان ایران زندگی می‌کنند و «محروم» شده‌اند که اگر امکانات داشتند هم استعدادش را دارند و هم اهل کارند و از آن قماشی نیستند که از زیر کار در بروند و آنقدر غرور دارند که چشم‌شان به دست دیگران باشد. اما واقعیت این است که چاره و راهی برایشان نمانده که کار کنند و پول دربیاورند و معیشت خود را تامین کنند. چند روز قبل با دوستی اهل زاهدان صحبت می‌کردم و درباره مردم محروم این استان حرف به میان آمد، گفت ما دوست نداریم به چشم آدم محروم به ما نگاه کنید! اما دیروز که با خالد بلوچی، اهل سیستان و بلوچستان که خبرنگار خبرگزاری صدا و سیما است، هم‌صحبت شدم تا از زاویه نگاه او سیستان و بلوچستان و مردمش را ببینم و اینجا بنویسم، او گفت: من همین‌جا با تاکید می‌گویم: مردم استان سیستان و بلوچستان و من که فردی از همین استان هستم، محرومیم. اگر امکانات داشتیم، اگر شرایط را حتی کمی برایمان فراهم می‌کردند، آنقدر همت داریم که پهناورترین استان ایران را به آبادترین و بهره‌ورترین استان کشور تبدیل کنیم.

سوزن‌دوزی می‌تواند جهانی شود

بلوچی می‌گوید: یکی از مشکلات استان‌های مرزنشین این است که به آنها توجه نمی‌کنند. این استان‌ها به دلیل مسائل امنیتی، جای خوبی برای سرمایه‌گذاری نیست. دولت کمتر در این استان‌ها سرمایه‌گذاری می‌کند و بخش خصوصی هم تمایلی به این کار ندارد.

استان سیستان و بلوچستان ظرفیت‌های زیادی برای سرمایه‌گذاری دارد که از میان آنها می‌توانم به گردشگری و صنایع دستی اشاره کنم که هر دو می‌توانند اشتغال‌زایی زیادی داشته باشند و برای زن و مرد کار ایجاد کنند، وقتی کار باشد، مردم درآمد خواهند داشت و از رفاه نسبی برخوردار خواهند بود. چابهار و کنارک از بنادری هستند که دولت در آنجا سرمایه‌گذاری کرده، بندر چابهار حتی برای سرمایه‌گذاران خارجی هم جذابیت‌های اقتصادی دارد. اما واقعیت این است هنوز بازتاب اقتصادی این منطقه به استان نرسیده و معلوم هم نیست، برسد.

سوزن‌دوزی زنان بلوچ در دنیا بی‌نظیر است. اگر روی این هنر متمرکز می‌شدند، باور کنید الان می‌توانستیم با همین هنر، وارد بازارهای جهانی شویم و در صنعت مد و لباس حرفی برای گفتن داشته باشیم. اما این هنر نادیده گرفته شد و به آن توجه نشده است. الان به صورت خیلی محدود، برخی افراد روی این بخش متمرکز شده‌اند که سود محدودی دارد. زنان و دخترانی که امکان این را دارند که سوزن‌دوزی خود را ارائه کنند، کمی سود نصیبشان می‌شود و همین درآمد محدود کمک زیادی به خانواده آنها می‌کند.

استان ۴ فصل

این خبرنگار می‌گوید: استان سیستان و بلوچستان به دلیل پهناوری به استان چهار فصل ایران معروف است. همین تنوع آب و هوایی می‌تواند باعث رونق کشاورزی و دامداری باشد. اگر در این دو زمینه سرمایه‌گذاری می‌شد، سیستان و بلوچستان می‌توانست به مرکز کاشت و برداشت گندم تبدیل شود. بازار پر است از موزهای خارجی اما سیستان و بلوچستان هم موز دارد اما چون به صورت محدود کشت شده، آنقدر نیست که به بازار داخلی راه پیدا کند. انبه این استان از بهترین انبه جهان است اما روی آن سرمایه‌گذاری نشده، برخی افراد به صورت خصوصی و محدود باغ انبه دارند که میوه آن را در داخل استان می‌فروشند. همه ایران پر شده از انبه پاکستان در حالی که انبه سیستان و بلوچستان خیلی خوشمزه‌تر است. فقط افسوس و دریغ برایمان باقی مانده است. اگر به بخش کشاورزی سیستان و بلوچستان توجه می‌شد الان این استان بهترین محصولات کشاورزی را داشت چون مردان و زنان این استان اهل کارند و راحت‌طلب نیستند. اما پول ندارند که کشاورزی کنند و زمین‌ها را آباد کنند. این استان بهترین منطقه برای پرورش شتر است. دامداری می‌توانست در این استان رونق بگیرد اما باز هم پای پول و سرمایه در میان است که نیست.

آریایی‌های اصیل

بلوچی از روحیه مردم سیستان و بلوچستان می‌گوید، این که مردمی بسیار نجیب‌اند چون نجیب‌زاده‌اند. این مردم شاید سواد مدرسه‌ای نداشته باشند اما از پیشینه خود به خوبی آگاهند و می‌دانند نسل‌شان به زال و رستم برمی‌گردد. همه می‌دانیم قوم بلوچ ابتدا در دامنه البرز و در نزدیکی دماوند زندگی می‌کردند اما در جنگ‌ها و حمله‌ها مجبور به کوچ شدند و به منطقه سیستان و بلوچستان رسیدند. این قوم اصیل‌ترین قوم ایرانی است. اگر قرار باشد درباره قوم آریایی صحبت کنیم، مردم سیستان و بلوچستان آریایی اصیل‌اند. مردم این استان همیشه و در همه دوره‌ها به دولت و حاکمیت وفادار بوده و هست. در ماه‌های اخیر اعتراضاتی در کشور دیده شده اما مردم سیستان و بلوچستان بدون نافرمانی به زندگی خود ادامه می‌دهند. نه این که ندانیم کمبودهایی هست، نه این که ندانیم باید مطالباتی داشته باشیم، نه این که ندانیم حقمان را نمی‌دهند و استان سیستان و بلوچستان نباید اینقدر محروم باشد اما مردم سیستان و بلوچستان همیشه همراه بوده‌اند. در انتخابات شرکت می‌کنند به این گمان که وعده‌های داده شده عملی خواهد شد و اگر نمی‌شود دیگر خودشان می‌دانند و بدقولی‌هایی که می‌کنند. مردم سیستان و بلوچستان مردم صادقی هستند، بنا را بر این می‌گذارند که دیگران هم مانند خودشان صادقند و خوش قول. در یک کلام به عنوان یک خبرنگار که استان سیستان و بلوچستان را می‌شناسم و با روحیه و اخلاق مردمش آشنا هستم، می‌گویم این مردم شریف‌اند و حرمت این شرف باید حفظ شود. این همه محرومیت حق این مردم نیست.

رنگ سال آیفون

اپل محدودیت‌های قبلی در زمینه تولید انواع آیفون با چند رنگ خاص را کنار گذاشته و در سال ۲۰۲۰ قصد دارد این گوشی را به یك رنگ دیگر نیز عرضه کند. به گزارش مهر، اپل در سال ۲۰۲۰ علاوه بر به‌روزرسانی سخت‌افزار آیفون و تقویت پردازنده و لنز دوربین این گوشی، آن را در یك رنگ جدید یعنی آبی دریایی نیز عرضه می‌کند.

فیلیپ کورویو که در یوتیوب کانالی را با موضوع محصولات تازه اپل اداره می‌کند، مدعی شده که این شرکت قصد دارد آیفون را در رنگ آبی دریایی هم روانه بازار کند. پیش از این در سال ۲۰۱۹ اپل سه مدل آیفون ۱۱ را به رنگ سبز تیره روانه بازار کرده بود که در این میان گوشی آیفون ۱۱ پرو بسیار مورد استقبال قرار گرفت.

فرهنگ ماندگار

علی رئوف

بگذار دموکریت هر چه می‌خواهد از این سرزمین بنویسد. اعتبار نوشته‌های روی کاغذ از اعتبار طبع نویسنده‌اش هم تغییرپذیرتر است. کتاب‌ها و اسناد تاریخی را تازه اگر فاتحان ننویسند و آن‌طور که می‌خواهند منعکس نکنند نمی‌توان سالم از زیر بار آتش مغول یا بلایای طبیعی مثل سیل و زلزله بیرون کشید. بگذار تاریخ نوشته شده توسط تاریخ‌نگار فلان دربار بیگانه هر چه می‌خواهد بنویسد. آن چیزی که بعد از هزاران سال می‌ماند و گواهی می‌دهد منشور حقوق بشر است. آن چیزی که زیر بار تمام بلایا و حوادث سالیان خط برنداشته تخت جمشید است. بگذار هر چه می‌خواهند بنویسند، آنچه مانده و می‌ماند ایران است.

چند روز قبل برف تخت جمشید را سفیدپوش کرد

جشن استقلال هند

هند روز یکشنبه هفتاد و یکمین سالگرد روز جمهوری در این کشور را با نمایش ابعاد مختلف توان‌های نظامی و میراث فرهنگی خود جشن گرفت.

به گزارش فرارو، در رژه امسال برای اولین بار سلاح‌های ضد ماهواره، بالگردهای جدید چینوك و آپاچی به نمایش گذاشته شده‌اند.

دولت هند همه ساله رئیس دولت یك کشور را برای شرکت در مراسم روز جمهوری به عنوان مهمان ویژه دعوت می‌کند. امسال ژائیر بولسونارو رئیس جمهور برزیل مهمان ویژه مراسم هند بود.

هند در مراسم رژه، قدرت نظامی خود را به رخ جهانیان کشید و دسته‌ای از هر یك از واحدهای پیاده‌نظام و زرهی نیروهای سه‌گانه خود را در آن شرکت داد.

یك گروه ۱۷۹ نفره از سربازان اماراتی، رژه امسال روز جمهوری هند را در دهلی‌نو همراهی کردند.

روز جمهوری هند که یادآور تصویب قانون اساسی دموکراتیك در ۲۶ ژانویه سال ۱۹۵۰ و استقلال این کشور از انگلیس است به عنوان یکی از تعطیلات مهم درسراسر این کشور جشن گرفته می‌شود.

مقطع حساس کنونی

داستان تاجر خداناباور و همسر خداباور

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

تاجر خداناباوری که معتقد بود جهان از سر صدقه به‌وجود آمده و خالقی ندارد، همسری خداباور داشت که در همه‌کار خدا را یاد می‌کرد و از او کمك می‌خواست.

یك‌روز صبح مرد تاجر که تصمیم گرفته بود با استفاده از نقشه‌ای حیله‌گرانه باور همسر خود را دستخوش تزلزل نماید، همسرش را صدا کرد و یك‌تکه جواهر گرانقیمت را به او سپرد و از او خواست به‌شدت از آن مراقبت نماید. زن جواهر را از همسرش گرفت و با توکل بر خدا آن را در پارچه‌ای پیچید و در گوشه‌ای از خانه مخفی کرد. دقایقی بعد مرد به‌طور مخفیانه جواهر را از مخفیگاه برداشت و بیرون رفت و آن را به دریا انداخت و به تجارتخانه خود رفت. وی هنگام ظهر با همسرش تماس گرفت و گفت: امشب با تعدادی از دوستانم به خانه خواهم آمد تا جواهر را به یکی از آنها بفروشم. لطفا شام خوبی بپز و آماده پذیرایی باش. سپس شاگردش را برای کمك نزد همسرش فرستاد و با تنی چند از دوستان خداناباور خود تماس گرفت و آنها را برای شام به خانه‌اش دعوت کرد و به آنها گفت امشب پیروزی خداناباوری بر خداباوری را جشن خواهند گرفت.

همسر مرد تاجر شاگرد مرد تاجر را برای خرید مرغ و ماهی و کاهو و گوجه و خیار و کلم بروکلی و پودر ژله به بازار فرستاد. شاگرد به بازار رفت و موارد فوق را خریداری کرد و به همسر مرد تاجر تحویل داد. همسر مرد تاجر مشغول پاك کردن مرغ و ماهی شد و وقتی شکم یکی از ماهی‌ها را پاره کرد جواهری را که همسرش به او سپرده بود در شکم ماهی مشاهده کرد. همسر مرد تاجر خدا را شکر کرد و جواهر را شست و مجددا در پارچه پیچیده و مخفی کرد و به طبخ شام مشغول شد. شب‌هنگام پس از صرف شام مرد تاجر در حضور دوستان خداناباورش که منتظر اتفاقی جالب بودند، رو به همسرش کرد و گفت: آن جواهر را که به تو دادم و با توکل بر خدا در پارچه پیچیدی بیاور. زن جواهر را آورد و به مرد تاجر داد. مرد تاجر که کف کرده بود، ناخودآگاه گفت: یا خدا. همسر مرد تاجر گفت: مرا به‌خاطر این‌که همواره به یاد خدا هستم و بر او توکل می‌کنم مورد تمسخر قرار می‌دهی، اما خودت نیز وقتی کف می‌کنی بی‌اختیار نام خدا را بر زبان می‌آوری. مرد تاجر که تکان خورده بود از جا برخاست و دوستان خداناباورش را با لگد از خانه بیرون انداخت و تا پاسی از شب به استدلالات خداناباوران و براهین خداباوران اندیشید، به‌طوری‌که هم‌اکنون از اندیشمندترین تجار بازار به شمار می‌رود.

سوءاستفاده راننده از مسافر نابینا

یك راننده اوبر در لندن از یك خواننده اپرای نابینا ۲۰ پوند سرقت کرد و با گرفتن گوشی او، به خود در نرم‌افزار اوبر پنج ستاره امتیاز داد.

به گزارش انتخاب، ویکتوریا اروواری، یك خواننده سوپرانو تحسین شده که در کودکی بینایی خود را از دست داده است. وی برای رسیدن به محل کار خود تاکسی اینترنتی اوبر گرفت اما راننده اوبر از نابینایی وی سوءاستفاده کرد.

این راننده ۳۲ ساله که کرنل میهایی نام داشت، ۲۰ پوند بیشتر از کرایه تاکسی خود دریافت کرد و البته امتیاز پنج ستاره را برای عملکرد رانندگی خود انتخاب کرد. میهایی اهل داگنهام در منطقه شرق لندن، در پی محاکمه خود در دادگاه دادرس کرویدون به جرم کلاهبرداری محکوم شد.